

Odmítáme politizaci státní správy, odsuzujeme vládní chaos kolem lidskoprávní agendy a protidrogové politiky. Zákon o podpoře bydlení i přes akceptování našich připomínek nelze podpořit

26.5.2026 - | Starostové a nezávislí

Zástupci Starostů dlouhodobě ostře kritizují chystanou novelu zákona o státních zaměstnancích, která má bez jakékoliv diskuze s odborníky nahradit současný funkční služební zákon a vede k privatizaci státní správy. Zároveň přivítali, že vládní koalice akceptovala připomínky Starostů k zákonu o podpoře bydlení, jehož původní verze byla zcela vykostěná. I přes to přetrvávají k zákonu výtky, a proto jeho celkovou podobu nepodpoří. Avizovali podání změny u kompetenčního zákona v oblasti lidskoprávní agendy, kterou se vláda minulý týden rozhodla svým přesunem rozprášit. Představili také své návrhy k novele jednacího řádu, a to včetně tzv. Lex střízlivost. Cílem iniciativy je vrátit Sněmovně důstojnost. Starostové na závěr avizovali konání kulatého stůl ke stavebnímu zákonu. Akcí reagují na naprostou absenci odborné diskuse ze strany vlády, která je u takto velkých změn považována za samozřejmost. Tímto krokem tak opět suplují práci vlády.

Vládní poslanci ve svém návrhu chtějí zcela zrušit služební zákon, který v současnosti umožňuje státní správě nezávislost na politické moci. Předloženou novelou o státních zaměstnancích chtějí naopak privatizovat státní správu a místo nezávislých odborníků dosadit do vedoucích pozic loajální příkyvovače. „Tento krok jde přímo proti trendu odpolitizování úřadů, který jsem ještě jako ministr vnitra prosazoval. Předložený návrh je nebezpečným krokem, který narychlo destruuje nejen efektivní oddělení politické a úřednické moci, ale i samotný stát jako instituci. Ruší například mechanismy, které úředníky chrání před politickým tlakem a usnadňuje jejich odvolání,” upozornil předseda Starostů Vít Rakušan. „Jako Starostové důrazně odmítáme nahrazení služebního zákona normou. Není dobře připravena a je v ní mnoho chyb. Neprošla standardním připomínkovým procesem ani odbornou debatou. Výsledkem je legislativní zmetek, který sami vládní poslanci musí opravovat desátkami pozměňovacích návrhů. Návrh vůbec neřeší skutečné problémy státní správy a je šitý horkou jehlou. Budeme mu bránit do poslední chvíle,” dodal **Rakušan**.

To, že má konstruktivní opoziční práce opravdový smysl, dokazuje nejnovější podoba zákona o podpoře bydlení. Vláda dala za pravdu připomínkám Starostů i odborné veřejnosti a zapracovala návrhy, které zabrání úplnému vykostění tohoto zákona. „Podařilo se nám docílit toho, aby koalice upustila od původního záměru drasticky omezit okruh osob, kterým kontaktní místa smí pomáhat. Toto odborné poradenství bude navíc fungovat ve všech obcích s rozšířenou působností. Naším dalším úspěchem je také rozšíření příjmových limitů, díky kterým na pomoc dosáhnou například také senioři žijící sami nebo pracující samoživitelky. Nicméně kvůli tomu, že vládní koalice i přes důrazné upozornění stále lpí na přesunu kompetencí na již v tuto chvíli přetížené Úřady práce, nemůžeme zákon jako celek podpořit,” uvedla poslankyně Starostů **Eliška Olšáková**.

Další viditelnou iniciativou Starostů je v rámci kontroverzního rozhodnutí vlády z minulého týdne, kterým na Úřadu vlády došlo k nesmyslnému zrušení Odboru pro lidská práva a ochranu menšin a Odboru protidrogové politiky, změna kompetenčního zákona. „Zásadní změny, které se nám v posledních letech podařilo prosadit - ať už jde o dětský certifikát, redefinici znásilnění nebo ukotvení

domácího násilí v občanském zákoníku - vznikly i díky dlouholeté práci odborníků a vládní zmocněnkyně Kláry Šimáčkové Laurenčíkové. O to víc nás mrzí, že se současná vládní koalice na ochranu zranitelných a rovnost mužů a žen rozhodla rezignovat. Tímto krokem jasně říká, že tyto oblasti pro ni nejsou prioritou. My to ale rozhodně nenecháme být. Predložili jsme návrh na změnu kompetenčního zákona, který jasně vymezí nadresortní agendy Úřadu vlády. Protože právě koncepční řízení má mít jasné základy i v legislativě, aby je nikdo nemohl jen tak škrtem pera zpochybnit," uvedla místopředsdkyně poslaneckého klubu **Barbora Urbanová**.

Představila i připravené pozměňovací návrhy v rámci projednávání změn jednacího řádu. Mimo jiné i tzv. „Lex střízlivost“: „Domnívám se, že povinnost přijít do práce střízlivý by měla platit pro všechny stejně. Tento náš návrh reaguje na dlouhodobě neudržitelnou situaci, kdy některým nočním jednáním Sněmovny zcela zásadně chybí důstojnost. A to mluvíme o lidech, kteří rozhodují o osudech nás všech. Náš návrh upravuje jednací řád a explicitně zakazuje rozhodovat pod vlivem návykových látek,” shrnula záměr **Barbora Urbanová**.

V úterý odpoledne ve Sněmovně proběhl expertní dialog Starostů a zástupců odborných organizací ke stavebnímu zákonu za přítomnosti médií. Akce, kterou inicioval 1. místopředseda Starostů Lukáš Vlček, je další ze série kulatých stolů věnujících se novele stavebního zákona. Tu vláda představila nestandardně jako poslanecký návrh, a chybí zde tak jakákoliv odborná diskuze. Starostové tak opět suplují práci vlády a usilují o to, aby legislativa, které zásadně ovlivní rozvoj obcí a měst, vznikala na základě konsensuální shody s odbornou veřejností, ne tlačení na sílu za každou cenu. V současné podobě návrhu je totiž mnoho zásadních chyb, které mohou destruovat systém.

<https://www.starostove.cz/prectete-si/odmitame-politizaci-statni-spravy-odsuzujeme-vladni-chaos-kolem-lidskopravni-age>